

ליל פרשת שבת קודש עקב ה'תשנ"ח

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' רמ"ח המדבר מסיפורי מעשיות של צדיקים עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, דע שפורי מעשיות מצדיקים, הוא דבר גדול מאד, פי על ידי ספורים מצדיקים נתעורר ונתלהב הלב בהתעוררות גדול להשם יתברך בחשק נמרץ מאד, פי הרשימו שעשה אותו הצדיק שמספרין ממנו, על ידי עבודתו את השם יתברך, זאת הרשימו נתעוררת בעת שמספרין מהצדיק, והיא מעוררת להשם יתברך בהתעוררות גדול עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה זה כלל גדול בעבודת השם יתברך, שעיקר ההתעוררות שהאדם מקבל להתקרב אליו יתברך באמת, ולעסוק בעבודתו יתברך בתמימות ובפשיטות גמור, הוא על ידי ששומע סיפורי מעשיות מצדיקים, כי על ידי ששומע סיפורי מעשיות מצדיקים, איך שמסרו את נפשם בעבורו יתברך, ואיך שהתגברו על כל המניעות שמנעו אותם מעבודתו יתברך, על ידי זה נתעורר לב האדם מאד ללכת בדרכיהם הקדושים ולעשות כמעשיהם, וזה גופא היה כל עיקר התעוררות הצדיקים בעצמם לעסוק בעבודת השם יתברך, היינו על ידי ששמעו סיפורים נפלאים מצדיקים אחרים שהיו לפניהם, וזה ליהב את לבם מאד לעשות כמעשיהם, וכמו שסיפר לנו רביז"ל שכל עיקר התעוררותו להשם יתברך היה על ידי ששמע סיפורי מעשיות מצדיקים, ובפרט מעשיות מזקינו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, כי בבית הוריו היה רגילים להתאכסן הצדיקים הקדושים תלמידי הבעל שם טוב זי"ע, ותמיד סיפרו שמה סיפורים נפלאים מרבם הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, כי הבית זה שבה נולד רביז"ל, היתה הבית של הבעל שם טוב הקדוש בעצמו זי"ע, ואמו של רביז"ל, הצדיקית מרת פיגא ע"ה, ירשה את הבית מאמה הצדיקית מרת אדל בת הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, כי לאדל היתה שלשה ילדים, הרבי ר' ברוך ממעזיבו זי"ע, והרבי ר' אפרים מסדילקוב זי"ע בעל ה"דגל מחנה אפרים", והצדיקית מרת פיגא ע"ה אם רביז"ל, והנה הרבי ר' ברוך והרבי ר' אפרים לא הוצרכו את הבית כי היו מנהיגי עדה בעירם, ועל כן עברה הבית להצדיקית מרת פיגא ע"ה, ובבית זה נולד רביז"ל, וכשבאו הצדיקים להשתטח על קברי רבם הבעל

שם טוב הקדוש זי"ע, היו כולם רגילים להתאכסן בבית זה, והיו תמיד יושבים ומספרים סיפורים נפלאים מרבם הקדוש, והיה רביז"ל או ילד קטן והיה מסתובב בבית ושומע את כל הסיפורים האלו וזה מה שעירר את לבו מאד לעבודת השם יתברך, ובפרט כששמע את הסיפור הנפלא של התחלת כניסת הבעל שם טוב הקדוש זי"ע לעבודת השם יתברך, היינו איך שקרא לו אביו בהיותו בן חמש שנים, ואמר לו, "שרוליק" (כך קרא לבנו ישראל הצעיר) תדע שאני הולך בדרך כל הארץ כי הגיע זמני להסתלק, אבל לא תפחד כלל כי אף פעם אינך לבד רק הקדוש ברוך הוא תמיד נמצא אתך עמך ואצלך, ובאלה המלים נסתלק, ומאז נכנס בדעתו של הילד הקטן שאין לו אף אחד בעולם רק הקדוש ברוך הוא, ובכל מקום שהלך דיבק את עצמו בו יתברך וביקש ממנו יתברך כל הצטרכותו, ועל ידי זה זכה למה שזכה, והנה סיפר זה נכנס היטיב באזני רביז"ל, ואמר שמסיפור הזה כבר נודע לו כל סוד הצלחת זקינו הבעל שם טוב הקדוש זי"ע, היינו על ידי שהכניס בדעתו אמתת מציאותו יתברך, ואיך שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, וכל מה שהאדם צריך, עליו לבקש רק ממנו יתברך לבד, ומאז התחיל רביז"ל לעסוק בתפילה ובהתבודדות ביתר שאת ויתר עז, והיה הולך למקום פנוי שאין שם בני אדם והיה מפרש כל שיחתו לפניו יתברך ומבקש ממנו יתברך שיקרב אותו לעבודתו, ועל ידי זה זכה להגיע אל מה שהגיע, הרי שעיקר ההתעוררות שהאדם מקבל להתקרב אליו יתברך הוא על ידי ששומע סיפורי מעשיות מצדיקים, וזה מעורר את לבו מאד ללכת בדרכיהם הקדושים, ולכן אשרי מי שזוכה תמיד לשמוע ולקרוא סיפורי מעשיות מצדיקים, כי זה ילהב את לבו מאד ללכת בדרכי הצדיקים הקדושים, ויזכה לכל טוב אמיתי ונצחי בזה ובכא לנצח אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה כתיב בפרשת השבוע, והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר הוי"ה אלקיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבותיך, ויש לומר בפסוק זה על פי דברי רביז"ל הנ"ל, "והיה עקב", עקב מרמוז על המדריוגות הקטנות שהם בחינת הרגלין של הקדושה, היינו שאפילו אם האדם נמצא במדריוגה שפילה, בחינת עקב ממש, ומחזיק את עצמו להכי גרועה שבועולם, אף על פי כן עיקר תקוותו הוא על ידי בחינת "תשמעון" היינו על ידי שישמע סיפורי מצדיקים, כי מהם יקבל התעוררות גדול לעבודת השם יתברך, ואחר כך יהיה "את המשפטים האלה" היינו שיזכה לקיים את כל משפטי ומצות התורה, כי גם בתורה הקדושה מצינו שהקדים הקדוש ברוך הוא את כל הסיפורי מעשיות של האבות הקדושים ומשה רבינו וכו' לפני שצוה אותנו על מצוות התורה, וזהו על

דרך הנ"ל שסיפורי מעשיות מצדיקים מעוררים את הלב לקיום התורה ולהתקרבות להשם יתברך, וזהו, והיה עקב שאפילו שאתה בבחינת עקב, תשמעון היינו שתשמע סיפורי מעשיות מצדיקים, ואז אחר כך תזכה לקבל את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אותם כי תקבל התעוררות רב על ידי הסיפורי מעשיות האלה, ואז מדה כנגד מדה ושמר הוי"ה אלקיך לך את הברית ואת החסד אשר נשבע לאבתך, כי כשמספרין מעשיות מצדיקים נתעוררין גם זכותם וכוחם בשמים, והקדוש ברוך הוא זוכר לנו את בריתם ואת חסדם, ומטיב לנו בזכותם, והשם יתברך יזכינו לשמוע ולקרוא ולספר תמיד סיפורי מעשיות מצדיקים אמיתיים, עדי נזכה להתעורר לעבודת השם יתברך על ידם ולהיות דבוקים וקשורים בו יתברך באמת מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת עקב ה'תשנ"ח

בשבת קודש בבוקר בקידושא רבא דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מרב ובן יחיד מעשה ח' דף קל"א עיין שם.

מעשה ברב אחד, שלא היה לו בנים אחר-כך היה לו בן יחיד וגדל אותו והשיא אותו, והיה יושב בעליה ולמד פדרך אצל הגבירים, והיה לומד ומתפלל תמיד, רק שהיה מרגיש בעצמו שחסר לו איזה חסרון, ואינו יודע מהו, ולא היה מרגיש טעם בלמודו ובתפלתו וספר לפני שני אנשים בני הנעורים, ונתנו לו עצה שיסע לאותו צדיק ואותו בן הנ"ל עשה מצוה שבא על-ידה לבחינת מאור הקטן.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל מספר, מעשה ברב אחד, שלא היה לו בנים אחר-כך היה לו בן יחיד וגדל אותו והשיא אותו, כי זה אחד ממצוות האב על הבן שצריך להשיאו אשה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (קידושין כ"ט.) האב חייב בבנו למולו ולפדותו וכו' ולהשיאו אשה, והוא מצוה חשובה מאד

מאד, ובעוונותינו הרבים בני אדם מזלזלים בה הרכה, היינו שאינם משתדלים בכל כוחם לחתן את בניהם בגיל צעיר, ומזה יוצא מה שיוצא, שבני הנעורים נכשלים בעוונות ובחטאים רחמנא ליצלן ואין אף אחד מבין מה שעובר עליהם, ואם היו משיאין אותם בגיל צעיר היו ניצולין מכל הצרות האלו.

והיה יושב בעליה ולמד פדרך אצל הגבירים כי בשנה הראשונה אחר החתונה הוא הזמן הכי טוב לשבת ולהתמיד בתורה הקדושה, כי אחר כך כשיש כבר ילדים ועול רחיים על צווארו לפרנס אשתו ובניו, כבר קשה מאד לשבת וללמוד בהתמדה רבה כל היום, אבל כשאדם כבר מרגיל את עצמו בתחילת ימיו נישואיו להתמיד בתורה ולעסוק בעבודת השם יתברך ביגיעה רבה, אזי הכח הזה כבר ישאר אצלו על כל החיים ויזכה לחטוף הרכה טוב אמיתי ונצחי בכל יום ויום.

והיה לומד ומתפלל תמיד, רק שהיה מרגיש בעצמו שחסר לו איזה חסרון, ואינו יודע מהו, ולא היה מרגיש טעם בלמודו ובתפלתו כי כל זמן שהאדם הוא לבד, ואינו מקורב לצדיק אמיתי, הוא בוודאי מרגיש חסרון גדול בתורתו ובתפלתו אבל הוא בעצמו אינו יודע מהו, רק הוא יודע שאין עבודתו בשלימות, כי עיקר שלימות כל החסרונות מקבלים מהצדיק והרב שבדור (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ח'), כי ממנו נמשך הרוח חיים להשלים את החסרון, וכל זמן שאין האדם מקורב אליו בוודאי ירגיש חסרון גדול בכל עבודתו, אבל מיד שיזכה להתקרב אליו כבר ירגיש טעם אחרת בכל החיים.

וספר לפני שני אנשים בני הנעורים, כי זה דבר גדול מאד שיהיה לאדם חבר טוב שיכול לדבר עמו בעבודת השם יתברך, ועל ידו יכול לקבל עצה טובה להצליח בחיים, וכמו שהפליג רביז"ל מאד בנקודת החבר (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ד), ואמר, שהוא אחד מהשלוש נקודות שצריכין לכל אדם, היינו נקודת הרב ונקודת החבר ונקודת עצמו עיין שם, כי על ידי חבר טוב זוכים להגיע אל הרב והצדיק שבדור ולדבר ביחד מעצותיו הקדושים, ועל ידי כל זה יזכה סוף כל סוף להגיע אל נקודת עצמו ולדבק עצמו בו יתברך באמת.

ונתנו לו עצה שיסע לאותו צדיק היינו להרב והצדיק האמת שבדור, כי על ידו מקבלים הרוח חיים להשלים את כל החסרונות כנ"ל ועל ידו יקבל האדם עצה נכונה להתקרב להשם יתברך באמת.

ואותו בן הנ"ל עשה מצוה שבא על-ידה לבחינת מאור הקטן כי
האדם צריך להכין את עצמו הרבה בכדי להתקרב אל צדיק אמיתי, היינו להשפיל את עצמו לגמרי ולהכיר את מקומו שאינו כלום בלי הצדיק, ועל ידי זה יזכה לקבל ממנו טוב הרבה ולהכניס בו מאור פניו, כי הצדיק הוא כמו השמש, המאור הגדול, שמאיר באור גדול מאד, והאדם צריך לעשות את עצמו כמו הלבנה שהוא המאור הקטן שאין לו שום אור מעצמו רק מה שמקבלת מהשמש, ואם האדם משפיל את עצמו באמת אזי יזכה לקבל הרבה מהרב והצדיק שבדור, והנה זה בעצמו מה שהרגיש הבן יחיד שחסר לו בעבודת השם יתברך ואינו מרגיש טעם בתורתו ותפלתו, זה בעצמו עשה אותו להיות בבחינת מאור הקטן, כי על פי רוב בני אדם שלומדים ומתפללים נכנס בהם ישות וגיאות שאין כמותם בעולם, והם כבר גאונים ותלמידי חכמים אמיתיים ויכולים לבעוט בשאר בני אדם ולקרוא עמי הארץ וכו', וכן כשמתפלל בהתלהבות נכנס בו ישות וגיאות כאילו מתפלל בכוונה גדולה וכאילו הוא צדיק גדול, ובאמת עדיין לא התחיל להתפלל כראוי כלל, ודייקא מחמת מחשבות אלו של ישות וגיאות אינו זוכה להיות בבחינת מאור הקטן, ואף פעם אינו זוכה להתקרב אל הצדיק האמת כי אינו מרגיש שחסר לו כלל, אבל מיד שהאדם אינו מטעה את עצמו ומשפיל את עצמו ומרגיש באמת שחסר לו הרבה, אזי נעשה בבחינת מאור הקטן שמוכן לקבל מן המאור הגדול שהוא הצדיק, ואז זוכה לקבל הרבה טוב אמיתי ונצחי על ידו, והשם יתברך יזכינו להתקרב לצדיקים אמיתיים באמת ולקבל בתוכינו פניהם הקדושים עדי נזכה להתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת עקב ה'תשנ"ח

בסעודה שלישית סעודת רעווא דרעווין דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קס"ט המדבר מפרשת השבוע והיה עקב תשמעון וגו' עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם (דברים ז) כי פשיש צרות חס ושלוש, הן צרות בכלליות או בפרטיות, אי אפשר לרקד פי פשיש דינין מוסרין אותן לשלוחי הדין והם נקראים רצים (זהר בראשית מ"ג) והם בחינת רגלין, ואזי הרגלין פבדים מחמת הדמים שנתפשטו לשם, הינו הדינין, פי דמים בחינת דינים וכשנולד הדין אזי יוצאין הדמים מהרגלין, פי בשעת לדה יוצאין הדמים מרגלי האשה, ועל פן נצטננין רגליה פמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (סוטה יא): ועקר הלדה על-ידי שיוצאין הדמים מהרגלין, הינו שיוצאין הדינין מהרגלין, פי בשעת עבור הוא בחינת דין (ע' זהר חיי שרה קכ"א) פמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (ברכות כט): 'בשעה שאתה מתמלא עליהם עברה פאשה עברה', נמצא שעבור הוא בחינת דין ולדה הוא בחינת המתקת הדין, פי אַז בשעת לדה יוצאין הדמים מהרגלין שעל-ידי-זה עקר הלדה פנ"ל (ועין מזה ב"לקוטי תנינא" בסימן ב) ועל-פן בעת הדין והצרה, חס ושלוש, אי אפשר לרקד, פי אַז אי אפשר להגביה הרגלין פי הרגלין הם פבדים בשעת התגברות הדינין מחמת שהדמים שהם בחינת דינין נמשכין אַז לתוך הרגלין פנ"ל אבל פשיוצאין הדמים שהם הדינין מהרגלין, דהינו פשנמתקין הדינין אזי הרגלין קלים, ואזי יכולה השמחה להתפשט שם, עד שירקד מחמת השמחה:

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה עיקר הדין הוא כשנסתר מן האדם אורו יתברך וחושב שהכל מקרה טבע ומזל, ואזי נופל תחת המקום ותחת הזמן ושולטים בו כל מיני דינים חס ושלוש, ומחמת זה קשה לו מאד לרקוד ולשמוח על שמחת יהדותו, כי נופל בלבו כל מיני עקמומיות וקושיות וספיקות על התנהגותו יתברך עמו, ושואל ומקשה למה עובר עליו מה שעובר, וזה מעכב אותו מלרקוד ומלהרגיש שמחת החיים, אבל תיכף ומיד שהאדם מכניס בעצמו אמתת מציאותו יתברך ויודע שאין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, רק הכל כאשר לכל אלקות גמור הוא ואין שום תנועה קלה ותנועה גדולה בלתי רשותו יתברך, אזי מתחיל לרקוד מרוב שמחה ונמתק מעליו כל הדינים והכל נתהפך לרחמים וחסדים גמורים, וזהו באמת כל עיקר התחזקותם של הצדיקים בכל מה שעובר עליהם בחייהם, שיוודעים שהכל ממנו יתברך ואין שום טבע ומקרה ומזל כלל, וזה נותן להם כוח ועוז לקבל כל מה

שעובר עליהם בשמחה, וכמו שנשמעו מפי צדיקים אפילו בעת צרותם ויסוריהם שהצדיקו את הדין ואמרו שהכל בחסד גדול, וכמו ששמעו מפי מוהרנ"ת ז"ל לפני הסתלקותו שאמר לאדל ע"ה בת רביז"ל, כששאלה אותו איך הוא מרגיש "עם איז מיט גרויס חסד" (הכל בחסד גדול) אף על פי שסבל אז יסורים נוראים מאד, וכן שמעו פעם מפי נכדו ר' דוד צבי ז"ל בעת יסוריו הגדולים להתבטא "מלא רחמים, מלא רחמים", כי הצדיקים מחזקים עצמם תמיד באמונה יתירה שהכל ממנו יתברך לבד וממילא זה נותן להם כח לעבור על הכל ולהמתיק את כל הדינים.

ואמר מוהרא"ש נ"י, שזה מבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' ב') שהסימן אם האדם מקבל הכל באהבה הוא על ידי תודה והודאה, היינו אם אפילו בתוקף יסוריו הוא מהלל ומשבח לשמו יתברך, זהו סימן שהוא מקבל הכל באהבה, כי על פי רוב כשעובר על בן אדם יסורין חס ושלום הוא מלא קושיות וספיקות על התנהגותו יתברך עמו ומפליט מפיו דיבורים לא נכונים חס ושלום וזה מה שגורם לו יותר צער ויסורין רחמנא ליצלקן, אבל כשאדם מהלל ומשבח לשמו יתברך אפילו בעת צרותיו ויסוריו ואומר כנ"ל "הכל בחסד גדול" "מלא רחמים" זה בעצמו ממתיק מעליו את כל היסורין וכל הדינים והם מתהפכים לרחמים גמורים.

ולהמתיק הדין, הוא על-ידי שהאדם דן את עצמו, דהינו על כל מה שעושה ידין וישפט בעצמו את עצמו על כל דבר אם פך ראוי לו לעשות, ויפושש במעשיו ויתקנס פראוי על-פי דין ומשפט התורה, ועל ידי זה שהאדם דן ושופט את עצמו, על ידי זה ממתיק ומבטל הדין שלמעלה פי פשיש דין למטה אין דין למעלה' (ועין מזה לעיל בסימן ט"ו) ואז פשנמתק הדין אזי יוצאין הדמים מהרגלין ואזי יכולה השמחה להתפשט ברגלין עד שזוכה לרקודין וזהו והיה עקב תשמעון לשון שמחה (מ"ר נשא פ' יג) עקב הם הרגלין, הינו לזפות לשמחה עד שהעקבים שהם הרגלין ישמעו השמחה, זה זוכין על-ידי את המשפטים האלה ושמרתם ועשיתם אתם שתשמרו לעשות בעצמכם המשפטים והדינים, שעל-ידי-זה נתבטל הדין שלמעלה פנ"ל, ואז 'והיה עקב תשמעון' שתשמעו השמחה בהרגלין על-ידי שיוצאים משם הדינים פנ"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה הדינים נמשכים על האדם כששוכח ממעשיו הרעים וחושב שהוא הצדיק הכי גדול, ואזי כשאין דין למטה יש דין למעלה, ששופטין ודנים אותו מלמעלה, אבל כשאדם מכיר את מקומו ושב בתשובה שלימה על כל מעשיו על ידי שדן ושופט את עצמו בכל יום, אזי זה בעצמו ממתיק מעליו כל הדינים, כי כשיש דין למטה אין דין למעלה, כי לא צריכין לדון אותו מלמעלה שהרי הוא דן את עצמו, וזה עוצם מעלת מארי דחושבנא המוזכר בזהר הקדוש (קרח קע"ח). היינו אלו הצדיקים שעושיין חשבון הנפש בכל יום, ובפרט בלילה לפני שהולכין לישון מתוודין לפניו יתברך ומבקשין סליחה ומחילה על כל מה שעשו במשך היום, כי באותו יום קל לאדם לזכור את כל מה שחטא ופגם, בבחינת (בראשית מ"א) את חטאי אני מזכיר היום, מה שאין כן כשכבר חולף ועובר היום הזה, כבר קשה מאד לזכור מה שחטא ופגם, ובפרט כשהרע לאיזה בן אדם באיזה ענין, תיכף ומיד שחולף ועובר היום כבר שכח מזה לגמרי, ולפעמים אחרי שנים רבות האדם מקבל עונש חס ושלום על מה שחטא נגד חבריו ואינו יודע כלל למה, וזהו מחמת לפני הרבה שנים הרע לאיזה בן אדם ולא חזר בתשובה, ולכן תמיד ראוי לאדם לשפוט את עצמו בכל יום, ובפרט בענינים של בין אדם לחבריו, ואם חטא נגד איזה בן אדם יבקש מחילתו וסליחתו מיד ולא יחכה עד ערב יום כיפורים, כי עד אז כבר עלול לשכוח הכל ויחשוב שהוא כבר הצדיק הכי גדול, וכן אמר פעם ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל שמה שריבוז"ל מזכיר בסי' ב'י "בחינת משפט" עיקר הכוונה שישפוט האדם את עצמו אם לא נגע ב"קאפיקא" (מטבע רוסית הכי קטנה) של חבריו, כי זהו עיקר המשפט לדון ולשפוט את עצמו תמיד אם לא נגע בממון או בכבוד חבריו, ואשרי האדם שדן ושופט את עצמו בכל עת, כי אז ממתיק מעל עצמו כל הדינים, וכולם נתהפכים לרחמים וחסדים גמורים.

וכך רביז"ל מפרש את הפסוק מפרשת השבוע והיה עקב תשמעון, אין והיה אלא לשון שמחה, כי ויהי הוא לשון צער, אבל והיה הוא לשון שמחה, כי והיה הוא לשון עתיד, ועל העתיד האדם תמיד צריך לחשוב שיהיה טוב ויתקן את כל מה שעיוות, מה שאין כן ויהי הוא לשון עבר ולכן הוא לשון צער, כי על מה שכבר חלף האדם מצטער הרבה, וזהו והיה שהוא לשון שמחה עקב תשמעון, שגם בהעקבים שהם הרגלין ישמעו את השמחה, ותוכל לרקוד מחמת רוב שמחה, ואיך? על ידי את המשפטים האלה, היינו שהאדם יעשה בעצמו את הדין והמשפט וישפוט את עצמו על כל דרכיו, וזה ימתיק מעליו כל הדינים, כי כשיש דין למטה אין דין למעלה.

ומסיים מוהרנ"ת ז"ל בדברי רביז"ל, עוד מצאתי, שזהו בחינת ושמר ה' לך את הברית פי פשתזפה לשמחה אזי השם יתברך בעצמו ישמר לך את הברית דהינו שיהיה בעזרך לשמר את הברית קדש, פי עקר פגם הברית הוא על-ידי עצבות פידוע, פי פגם הברית בא על-ידי הקלפה הידועה שנקראת לילית, על שם, שמיללת תמיד שזהו בחינת עצבות, ועל-פן עקר שמירת הברית זוכין על-ידי שמחה, פי על-ידי שמחה זוכין שהשם יתברך בעצמו יעזר לו לשמר את הברית קדש פנ"ל, עד כאן לשון רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה כשאדם זוכה להיות בשמחה אזי הקדוש ברוך הוא בעצמו כביכול שומר אותו מכל רע, כי מצות השמחה עולה על הכל, וכמו שפירש ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל את מה שכתב רש"י בתחילת פרשת השבוע שעקב הם המצוות שאדם דש בעקביו, ואמר שזה סובב והולך על מצות השמחה, כי אין עוד מצוה שהאדם דש בעקביו כמו מצוות השמחה, כי האדם חושב מה כבר יהיה אם אהיה בשמחה ומה ארויח בזה?, אבל האמת אינו כן, כי מצות השמחה עולה על הכל ואם האדם הוא שמח תמיד זהו סימן שלבו שלם עם השם אלקיו וזה ממשיך על עצמו שמירה עליונה שהקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית רחמנא ליצלן, וכמו שפעם אמר ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל ששמחה הוא מלשון שמחה היינו שזה סימן שכבר מחה את זכר עמלק שהוא הרע והקליפות, כי כח השמחה כל כך גדול עד ששורף את כל הקליפות לגמרי ושומר אותו מכל רע, והשם יתברך יזכינו להגיע את מדת השמחה באמת ולהכניס בעצמינו אמונה קדושה וטהורה עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

